

SACH HOA MAI
Số 2 Giá 0\$10

Depot Legal
Indochine
N° 706
THẨM HIỂM
MẶT TRẮNG
của Vũ Tinh

Indoch.
Pièce 900

Cộng lực

Namiet Hô

INSTITUTION HOAI-DUC

MAISON D'ÉDUCATION DE JEUNES FILLES

TONKIN — Rue Jules Ferry — HANOI

TÉL N° 866

ENSEIGNEMENTS

Elémentaire

Primaire

Primaire Supérieur

Ménager Pratique

Hanoi le 194

Monsieur le Directeur de
l'Imprimerie Công-Lực à

HANOI

Thưa ngài,

Tôi đã được hân-hạnh nhận thư của ngài cùng 5 cuốn chuyện Con Sáo Trắng ngài gửi cho chúng tôi. Tôi xin cảm ơn ngài lắm. Chuyện rất hay và vui, văn rất lưu loát và dễ hiểu. Tôi đã chuyển cho các giáo-sư các lớp để đọc giải-trí cho các học-trò.

Tôi chắc rằng loại sách « **HOA MAI** » sẽ giúp ích cho các trường và các trẻ em như sách Livres roses của Pháp vậy.

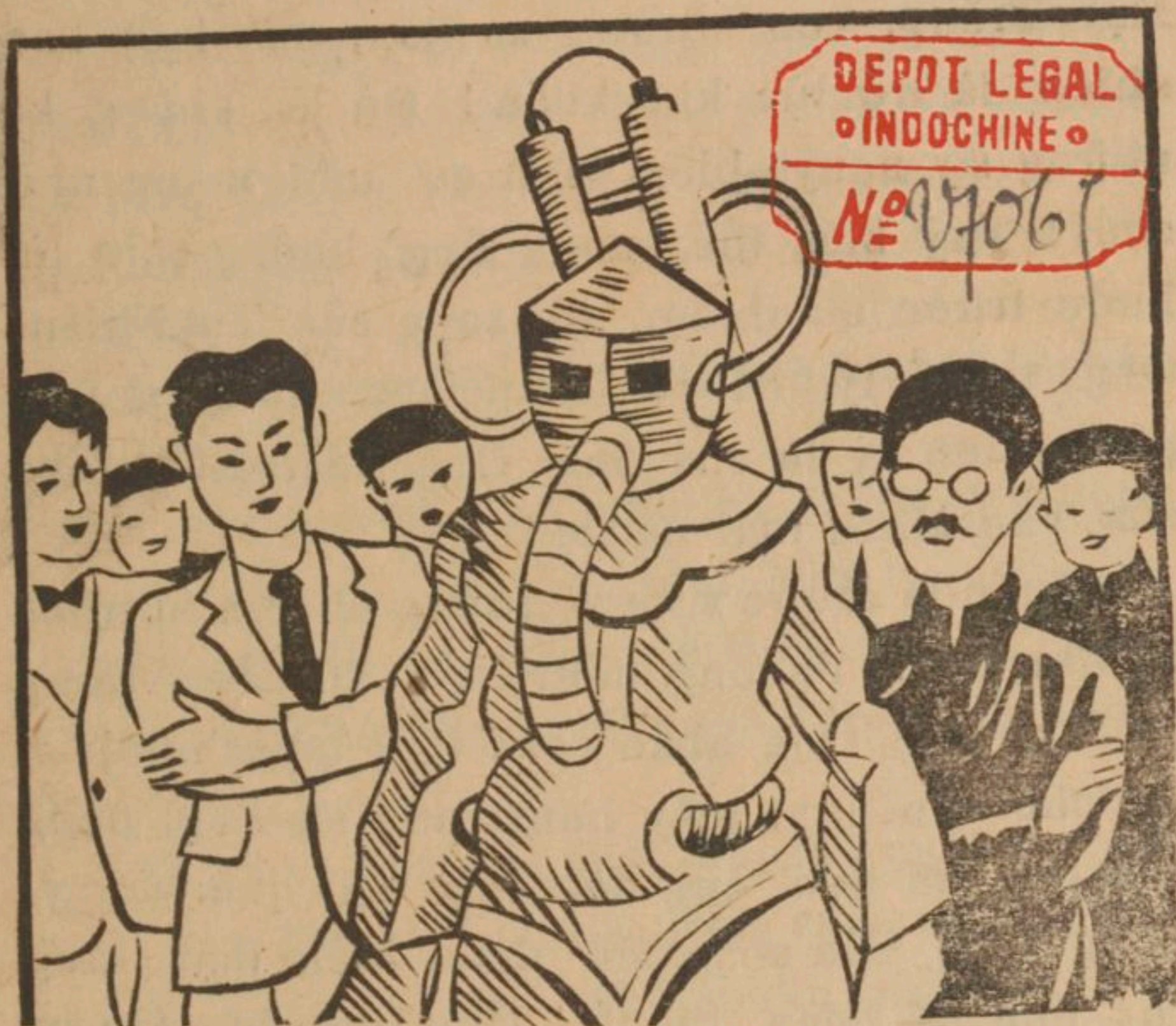
Tôi sẽ cố-dộng để cho học-sinh ở trường tôi thích sách đó.

Kính chúc ngài an khang.

Nay kính,

Thám hiểm mặt Trăng

TRUYỆN KHOA-HỌC của VŨ-TINH

I

Cuộc bay thử thể là xong !

Chiếc phi cơ kỳ lạ vừa mới hoàn thành của nhà bác học trẻ tuổi Lê-Hồng-Việt như vậy thật đã hoàn hảo !

Nhà bác học vui vẻ hăm máy, rồi nhảy xuống sân. Ông đi đi lại lại quanh phi cơ, ngắm nhìn, miệng tùm tùm cười, ra vẻ bằng lòng về công cuộc sáng tạo của mình lắm.

Đã từ lâu, ông có cái ý định lên thám hiểm trên mặt Trăng, để khám phá thêm ít điều

huyền bí của Tự Nhiên, hòng giúp ích cho khoa học loài người đôi chút. Nhưng, từ quả Đất lên Mặt Trăng, con đường xa tắp, có biết bao nhiêu là trở lực khó khăn ! Đó là không kể những sự nguy hiểm tình cờ, mất mạng như chơi ! Tuy biết thế, xong ông không chịu lùi bước trước mãnh lực vô song của Tự Nhiên. Ông tin ở lý trí của ông. Ông tin ở những phát minh kỳ lạ của ông. Ông tin ở Khoa Học của Văn Minh loài người !

« Muốn là Được », ông thường nhắc nhở trong óc như thế. Và ông luôn luôn cố gắng trong sự làm việc. Ông khảo cứu. Ông phát minh cho đến nay, mấy năm qua, sự hoạt động của ông đã đưa ông đến một kết quả vừa ý. Công cuộc sửa soạn lên thám hiểm mặt trăng của ông đã hoàn thành ! Ông đã sáng tạo ra đủ mọi vật dụng cần thiết để đối phó với Tự Nhiên. Ông tin rằng ông sẽ thắng Tự nhiên trong việc này...

II

Nhà bác học trẻ tuổi vươn bộ ngực nở nang hít một hơi dài, khoan khoái... Ông lầm bầm :

— Cuộc thám hiểm này chỉ ba người là đủ. Ta cho thẳng Hùng thẳng Dũng theo là xong. Hùng và Dũng là hai anh em ruột, 15, 16

tuổi, con một người bạn của ông. Đó là hai đứa trẻ ông yêu nhất. Chúng rất mến ông, và rất thích công việc của ông làm. Chúng chỉ luôn luôn quanh quẩn trong phòng thí nghiệm của ông. Chúng yêu cầu ông chỉ bảo thêm cho ngoài bài học nhà trường. Và ông cũng chiều ý chúng . . .

— A ! Bác Việt đã về ! Bác cho chúng cháu đi tàu bay với !

Nhà bác học hớn hở nhìn hai thiếu niên đang chạy ra sân cỏ, gật đầu lắm bầm :

— Chúng đủ sức khỏe để theo ta !

Hai anh em Hùng đã đến trước mặt ông. Dũng cười nói :

— Tàu bay của bác thật mới lạ quá ! Sự phát minh của bác thật là một cuộc cách mệnh trong lịch-sử hàng không ! Không cần phải sân rộng để chạy, muốn lên trời chỉ vụt một cái đã bay bổng lên cao rồi. Thật tài tình quá !

Nhà bác học mỉm cười. Hùng hỏi :

— Không hiểu bác chế ra chiếc phi cơ này để làm gì, bác cho chúng cháu biết với ? Bác cho biết cả những đặc tính của nó nữa bác ạ !

— Phi cơ này bác chế ra để dùng vào một cuộc thám hiểm rất lạ lùng : Rồi các cháu sẽ biết. Còn đây, những đặc tính của nó : lên xuống rất dễ dàng như các cháu đã biết, không

cần chạy trên sân rộng như phi cơ kiểu cũ, tất cả kim khí dùng để làm thân máy toàn bằng một thứ kim khí rất tốt, rất dai bền, có thể chịu mọi sự công phá ngoài không gian, — tốc lực rất nhanh, rất khỏe, mà động cơ chỉ cần một số rất ít dầu, bay trung bình 1.000 cây số một giờ, — trong phi cơ bao giờ cũng có một bầu không khí nhân tạo mát mẻ dễ thở, dù khi phi cơ ra ngoài không gian không có không khí cũng vậy, — một đặc tính này mới nhất nữa là phi cơ có thể vượt khỏi quả đất ra ngoài không gian.... vân vân, vân vân... Thôi, còn nhiều đặc tính nữa rất lạ lùng, nhưng rồi sau ta sẽ cho biết.

Yên ! Ta hỏi cái này : các cháu có muốn lên thăm điện Quảng Hàn của chị Hằng không ?

Hùng reo lên :

— A ! cháu biết rồi ! Bác chế ra phi cơ này là có ý định lên khám phá mặt trăng đây. Cuộc thám hiểm bác nói lúc này không phải là cuộc thám hiểm cung trăng còn là cuộc thám hiểm nào nữa ! Chúng cháu bằng lòng xin đi theo bác.

Dũng cũng vỗ tay hớn hớn :

— Chúng cháu xin ký cả hai tay !

Chúng cháu xin theo bác để giúp bác công việc vất trong công cuộc chinh phục tự nhiên lớn

lao của bác này.

Nhà bác học mỉm cười :

— Các cháu háng hái nhỉ ! Nhưng các cháu còn phải hỏi ý kiến thầy các cháu đã chứ !

Hùng vội vàng đáp :

— Vâng, tất nhiên. Xong cháu đoán trước là thầy chúng cháu sẽ bằng lòng ngay lập tức À , nhưng bao giờ bác khởi hành ?

— Sáng mai, hồi 8 giờ. À đề chốc nữa ta sang nói chuyện với thầy cháu...

III

Hôm sau, hồi tám giờ.

Dân chúng, đã từ lâu mẫn tài nhà bác học trẻ tuổi, đến tiền rất đông, có tới gần triệu người, tràn ngập cả các phố quanh nhà nhà bác học để đợi giờ xem chiếc phi cơ kỳ lạ cất cánh, mang đoàn thám hiểm ba người lên cung trăng xa tắp. Phóng viên các báo không để lỡ dịp ; khi biết được tin, vội vã vác máy ảnh đến chụp và xin phỏng vấn...

Những tiếng hoan hô cổ súy vang động rầm trời ! Người ta vỗ tay ; người ta phát cờ ; người ta chúc cho tất cả mọi điều may mắn... Động cơ nổ ầm. Nhà bác học bấm một nút điện, phi cơ từ từ bốc lên không. Cao dần... cao dần... Ông cúi đầu ra ngoài cửa kính

cùng với hai anh em Hùng, dơ tay chào mọi người... Người ta reo vang lòng!

Con chim sắt mỗi lúc một lên cao. Dưới đất, người chỉ còn là những con kiến, nhà cửa chỉ còn là những hộp vuông nhỏ...

Phi cơ lượn vài vòng, rồi biến dần vào một đám mây xám xám dày đặc.

Ba thầy trò nhà bác học vẫn ngồi nhìn ra ngoài cửa kính. Máy bay vẫn rầm rầm vượt cao trong không trung. Qua đám mây rậm, trời hiện ra xanh biếc, tràn ngập ánh nắng vàng chói của mặt trời mới mọc. Nhà bác học bảo hai thiếu niên đang mê man ngắm ngoài trời:

— Chúng ta đã lên cao quá mười ngàn thước rồi đấy! Nhìn đồng hồ đây này. Trên này bao giờ cũng im lặng, tốt giờ, không bao giờ có mưa to gió lớn cả.

Dững cúi nhìn qua mấy chỗ thưa của đám mây trắng xám ở dưới, thấy rừng mình, ghê rợn đến xương! Xa tít, sâu thăm thẳm! Những hơn mười cây số kia mà! Giá bây giờ ngã xuống nhỉ! Nghĩ mà sởn gai ốc lên...

Nhà bác học cười nói:

— Nào, anh nào thử nhảy xuống chơi xem! Chỉ trong ba phần tư một phút là các anh sẽ tới mặt đất thôi. Các anh rơi nhanh 441 thước trong một giây, như thế là bằng tốc lực một

viên đạn bắn trong khăn đại bác ra ! Nào, thử nhẩy xuống chơi !

Hùng lè lưỡi :

— Có mà nát như tương !

Nhà bác học cười :

-- Thật đó ! Nát như tương À, để yên bác kể cho các cháu nghe vài câu chuyện về bầu không khí này nhé !

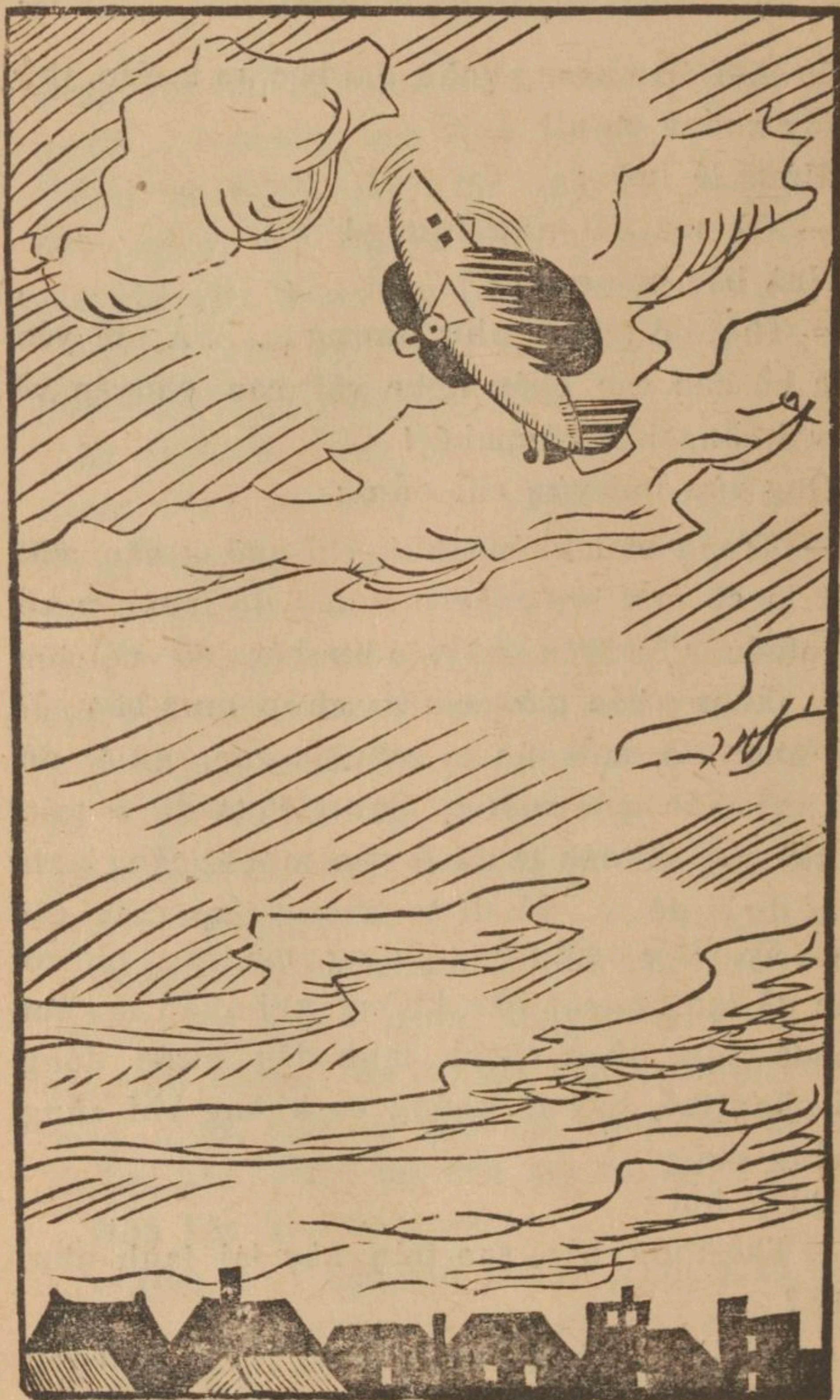
Ông vừa nói vừa chỉ dẫn :

— Trong bầu không khí, chỉ quăng gần mặt đất là có một lớp mây mù dày độ tám cây số là nhiều. Còn trên này, như bác đã nói lúc nãy, không bao giờ có sấm chớp mưa bão cả. Về nhiệt độ, mỗi lúc ta một lên cao, nhiệt độ lại mỗi lúc một xuống. Bây giờ ta đã ở trên mười cây số, nên ta đã ở vào một khoảng lạnh lắm dưới dê rô. Sở dĩ ta không cảm thấy cái lạnh ấy, vì ta ngồi trong phi cơ, mà trong phi cơ bác đã tạo ra một bầu không khí nhân tạo ấm áp dễ chịu, dù ở ngoài lạnh đến nước đông lại cũng thế, hay là không có không khí cũng chẳng sao.

Dũng hỏi :

— Thế thưa bác, sao trên này lại lạnh như vậy ?

— Đó là tại càng ở cao, không khí càng loãng dần, không đủ sức giữ hơi nóng của mặt trời

nữa. Vì thế cho nên, lên trên này, nếu không đủ cách đề phòng, người ta phi bị chết rét, cũng bị chết ngạt. Bởi không khí loãng tức vì ít không khí mà ra. Hai nhà phi hành đại danh Glaisher và Coxwell có kể chuyện rằng: khi hai ông lên tới mười nghìn thước, hai ông suýt nữa bị ngất đi, vì bị ngạt và lạnh giá cả người. Vì vậy, hai ông đã phải vội vàng hạ máy xuống. Đó là tại các ông ấy chưa có đủ khí giới đề chống với thần Rét với thần Ngạt thôi. Chứ ta ngày nay, nhờ những sự phát minh của ta gần đây, ta không còn sợ gì nữa!

Chiếc phi cơ tối tân kỳ lạ mỗi giây mỗi phút một lên cao thêm, — với cái tốc lực ghê gớm 1.000 cây số một giờ, 17 cây số một phút, gần 300 thước một giây đồng hồ!

IV

Hùng bổng hỏi

— À! Thưa bác từ đây lên mặt giăng xa bao nhiêu ạ? Và mặt trăng to từng nào?

— Mặt trăng khi gần quả Đất ta ở, khi xa ra hơn nữa. Gần thì 89 600 dặm, tức là ba trăm năm mươi tám ngàn bốn trăm cây số (358.400 km — 1 dặm là bốn cây số) Còn xa thì 102.400 dặm, tức là bốn trăm chín nghìn sáu trăm cây số (409.600 km). Trung bình, con

đường từ quả Đất lên mặt trăng gấp sáu mươi lần đường bán kính quả Đất, nghĩa là ba trăm tám mươi tư ngàn cây số (384.000 km). Như thế, ta phải mất ít ra mười sáu ngày đêm tức là ba trăm tám tư giờ, mới tới mặt trăng! Vậy ta phải mở hết tốc lực đi cả ngày đêm...

Dũng ngắt lời :

— Vậy đủ biết cái động cơ của bác sáng chế ra khỏe và tốt biết chừng nào !

Nhà bác học nói tiếp :

— Còn mặt trăng to bằng từng nào phải không ? Các nhà thiên-văn đã tìm ra từ lâu những con số đó rồi. Ấy là nhờ toán-học, nhất là kỷ-hà-học. Đường bán kính mặt trăng là $\frac{3}{11}$ đường bán kính quả Đất, hay là 1.745 cây số 46. Chu vi là 2.700 dặm, hay mười ngàn tám trăm cây số. Còn khối nó bằng một phần năm mươi khối quả Đất, nghĩa là hai mươi một nghìn sáu trăm năm mươi sáu triệu tám trăm hai mươi ngàn cây số khối (21 656.820.000 kmq).

Nghe đến đây, Hùng bỗng ngạc nhiên chỉ ra ngoài không trung nói :

— Ô này, lạ quá ! Màu xanh biếc sao cứ dần dần sẫm lại này ! Ô ! Mặt trời vẫn chiếu sáng chói, mà sao trời lại tối đen lại kia !

Dũng cũng mở to mắt :

— Ờ, hay nhỉ ! Bây giờ chưa tới chín giờ

sáng, mà đã tối rồi nhỉ ! À mà sao tối lại vẫn có mặt trời sáng lòa ? . . .

Nhà bác học mỉm cười, giảng giải :

— Nào có gì đâu ! Các cháu có biết rằng ở mặt đất, sở dĩ mặt trời chiếu sáng khắp nơi được là nhờ có không khí không ? Phải, chỉ nhờ có không khí, ánh sáng mặt trời mới tràn lan khắp nơi được. Vì thế, nên ở trên này, không khí ít đi, mặt trời không có cái hiệu quả như trên mặt đất nữa. Và nhất là vì trên đây ta chỉ còn một lớp mỏng không khí nữa thôi, và bóng tối của không gian vũ trụ làm thêm tối hẳn đi. Hẳn các cháu cũng hiểu rằng, như ta vừa nói xong, nếu không có không khí thì dù có mặt trời chiếu vào cũng vẫn tối như mực ; mà mặt trời chỉ sáng le lói như một ngọn nến giữa một cánh đồng rộng đêm khuya đen ngòm. Vậy đây cũng thế : không gian vũ trụ làm gì có không khí, nên ánh sáng mặt trời dù chói lói đến đâu cũng chẳng có hiệu quả gì ở đó cả ! Nên không gian vũ trụ bao giờ cũng chìm đắm trong đêm tối dày đặc, leo lét điểm một vô tận những ánh sao lấp lánh. Đây ! các cháu nhìn ! Thế là chúng ta đã vượt hẳn ra ngoài quả Đất quê hương chúng ta !

Hùng và Dũng chăm chú trông ra ngoài, rùng mình : một thứ mênh mông thăm thăm đen

ngòm, nhìn phát rợn người lạnh gáy !

Nhà bác học chỉ xuống dưới :

— Các cháu hãy quay nhìn lại quả Đất yêu quý của chúng ta xem . . .

Cổ nhìn, Hùng, Dũng mới thấy cái bầu không khí dày gần trăm cây số bao bọc quả Đất. Cái bầu không khí ấy hết như mặt bể, cuộn sóng nhấp nhô, dâng lên, reo xuống, nhưng trong một im lặng ghê gớm, không có lấy một tiếng động nhỏ !

V

Trong không gian mờ mịt không bờ bến, mặt trời chiếu ánh ra như rọi nước, nhưng không có cái « sáng sủa » ở mặt đất. Thật là một thứ « đêm » lạ lùng huyền bí của Tự Nhiên ! Trong cái « đêm » muôn đời ấy, cái « đêm » mãi mãi ấy, một im lặng mênh mang bao trùm, nặng nề rùng rợn. Không một tiếng động nào có thể xuy chuyển được cả ! Hai ngôi sao to gấp nghìn mặt trời, ví thử có chạm nhau vỡ tan ra như cám, thì cái tiếng nổ ghê gớm sẽ phát ra ấy cũng chẳng mùi mè gì . . .

Nhà bác học Lê Hồng Việt vẽ một cái máy lạ : từ ngoài phi cơ thò vào một chiếc hàn thử biểu kỳ khôi. Ông nhìn rồi nói :

— Các cháu có biết nhiệt độ ngoài không gian là bao nhiêu không ? Hai trăm tám mươi độ dưới dê rô (-280°) ! Thật là một cái rét vô song, ghê gớm, dữ dội nhất trong vũ trụ !

Hùng, Dũng nghe nói đều lắc đầu lè lưỡi, kinh khủng ! Hùng nói :

— Thế mà chiếc phi-cơ này có đủ cái mãnh lực để xông pha trong cái không gian rùng rợn này không tổn hại gì ! Vậy đủ biết sự phát-minh của bác thật đáng phục là dường nào ! Bác giỏi quá ! Bác thật xứng đáng với sự kính trọng quý mến của loài người từ trước tới nay.

Nhà bác học trẻ tuổi mỉm cười :

— Thôi, cháu im đi ! Tán dương bác làm gì ghê thế ! Cháu cần phải biết rằng : Đó không phải là công lao riêng của mình bác đâu. Cái công lao ấy là của chung tất cả những người đã hi sinh thân mình cho nền văn minh của nhân-loại. Bác đây chẳng qua được cái may mắn tìm ra được cái kết quả của công phu tìm tòi học hỏi trong bao nhiêu thế kỷ nay của các bậc tiền bối thôi . . .

Chiếc phi cơ vẫn vùn vụt bay như chớp, nhằm thẳng mặt trăng. Đoàn thám hiểm đó vẫn cứ thế qua cái cảnh tẻ ngắt rùng rợn của không gian vũ trụ

VI

Hơn một tuần lễ qua... Nhà bác học và Hùng, Dững hàng ngày dùng một thứ thức ăn riêng, chế theo cách khoa học, chỉ ăn một chút bằng đốt tay cũng đủ chất bổ của một bữa cơm no lúc ở nhà...

Một hôm, ông Việt nói :

— Chúng ta sắp qua con đường gặp nhau của hai sức mạnh của quả Đất và mặt Trăng. Cái sức mạnh đó khoa học gọi là Hấp dẫn lực. Trong cái vòng hấp dẫn lực của quả Đất, bất cứ một vật gì cũng bị quả Đất hút xuống mặt đất. Vì thế nên ở quả Đất ta, hễ vật gì rơi, bao giờ cũng rơi thẳng xuống đất. Ngay ta bây giờ, nếu máy phi cơ tắt, thế nào cũng bị hấp dẫn lực của quả Đất hút rơi xuống mặt đất ngay. Đó là trong phạm vi vòng hấp dẫn lực của quả Đất thôi. Còn mặt giăng cũng thế, chẳng khác gì cả. Bây giờ, ta còn ở trong vòng hấp dẫn lực của quả Đất, thì chân ta thẳng xuống mặt đất, đầu ta ngẩng lên trăng. Còn khi ta đã vào vòng hấp dẫn lực của mặt trăng, chân ta sẽ thẳng xuống mặt trăng, và đầu ta nhìn lên mặt đất, nghĩa là lộn ngược hẳn lại. Tí nữa thôi, ta sẽ thuộc về mặt trăng. Và lúc đó, không phải là ta «bay lên» nữa, mà

là «rơi» xuống ! Phải, «rơi» xuống ! Rơi xuống từ trên cao chín nghìn sáu trăm dặm tức là ba mươi tám ngàn bốn trăm cây số (38.400^{km}) ! Ở quả Đất, mới ví dụ rơi từ trên cao có mười cây số đã thấy lạnh người, mà bây giờ những . . . 38.400 cây số ! Còn gì là chiếc phi cơ này nữa ! Ấy là ở quả Đất còn có sức đẩy lên của một phần không khí, làm nhẹ bớt sức hút của quả Đất đi đấy, huống chi là ở mặt trăng không có một cái gì có thể làm giảm sức hút của mặt trăng được ! Vậy đủ biết cái «rơi» ấy ghê gớm thế nào !!! Nghe nói mà ngất đi được chứ chẳng chơi . . .

Hùng và Dũng xanh mắt cùng hỏi:

— Vậy thưa bác làm thế nào tránh khỏi cái té thảm khốc ấy ? Chẳng lẽ chết cả...

Nhà bác học mỉm cười:

— Các cháu chớ lo ! Chiếc phi cơ tối tân này sẽ cứu chúng ta thoát khỏi mọi hiểm nghèo.

Đó ! Các cháu có thấy cái chuyền mạnh vừa rồi không ? A, ta bắt đầu rơi xuống mặt trăng rồi...

Rút lời, ông vội vào buồng máy. Tiếng động cơ rít vang ầm. Con chim sắt đang lao mình vùn vụt xuống mặt trăng bỗng dừng phắt lại, quay ngang đầu lên, và từ từ lượn

vòng xuống mặt trăng.

VII

Hai hôm sau, — đây là hai hôm đối với quả Đất của ta, — chiếc phi cơ của đoàn thám hiểm đã tới đích. Nhưng lại gặp đêm ở mặt trăng. Ông Việt nói với hai anh em Hùng:

— Nếu bác không nhầm, có lẽ cái đêm này sắp qua. À, bác nói qua về mặt trăng để các cháu nghe nhá ! Ngày trên mặt trăng dài bao nhiêu các cháu có biết không ? Ba trăm sáu mươi giờ, tức là 15 lần 24 giờ, mười lăm ngày - đêm ở quả Đất, nửa tháng tròn ! Còn đêm trên mặt trăng ? Cũng đúng nửa tháng như ngày ! ở quả Đất ta, mùa hè, một ngày có 12 giờ là nhiều, mà ta không chịu nổi sức nóng nực ; vậy trên mặt trăng, quanh năm, ngày nào cũng dòng dãi 360 giờ liền phô ra mặt trời như lửa đốt, thì ta chịu thế nào nổi cái sức nóng nung người ấy. Ban ngày, nhiệt độ lên tới 150 độ trên dê rô ! Ở quả Đất ta nóng lắm cũng chỉ ba, bốn mươi độ trên dê rô là cùng, mà còn có gió, có mây, có bóng mát, có nước để làm dịu bớt cái nóng «soàng» ấy đi, mà ta còn chẳng chịu nổi ; huống chi ở trên mặt trăng này chẳng có một thứ gì có thể

gọi là giảm sức nóng đi đôi chút ! Còn ban đêm thì thật chẳng kém ban ngày chút nào. Đang nóng 150 độ trên dê-rô bỗng vụt tối om, lạnh 273 độ dưới dê-rô ! Và cứ thế qua đúng 360 giờ đồng hồ. Như vậy, các cháu bảo còn có một sinh vật nào có thể sinh hoạt được ở đây ! Không những thế, ở đây lại chẳng có một chút không khí nào. Và bởi vậy cũng chẳng có một giọt nước. Nên sinh vật không thể sinh tồn ở đây được... À, ta ra ngoài xem quả đất của ta đi ! Ở đây, quả Đất đối với mặt trăng lại là mặt trăng !

Nhưng Hùng hỏi thêm :

— Bác vừa bảo ở đây không có không khí và lại lạnh những 273 độ dưới dê-rô, vậy ta làm cách nào mà ra ngoài phi cơ được để thám hiểm khỏi bị chết ngạt, chết rét...

Dũng cũng tiếp :

. . . Và ban ngày khỏi bị chết thiêu ?

Ông Việt cười lớn :

— À, các cháu không lo ! Ta đã làm được một bầu không khí nhân tạo trong phi cơ, tất nhiên ta phải thủng ở mặt trăng này chứ ! Dù lạnh nóng đến bao nhiêu, ta cũng bất chấp. . . Nào, ta đi lấy cho các cháu mấy bộ áo thần của khoa học để ra thăm ngoài đêm mặt trăng nào !

Nhà bác-học lấy ra ba bộ áo rất lạ lùng,

bằng một thứ da đen và có những ống, những hộp nhỏ bằng kim khí. Hùng, Dũng không thể hiểu thấu được những sự dị kỳ trong ba bộ áo khoa học ấy ! Ông Việt đưa cho mỗi người một bộ và mặc hộ cho. Ông nói :

— Đây là những bộ áo riêng bác chế ra theo những sự phát minh của bác gần đây. Những bộ áo khoa học tối tân này, ai mặc vào cũng có thể xông pha trong bất cứ ở đâu, trong không gian vũ trụ, trong những miền nóng tới hai, ba trăm độ trên dê rô, hay lạnh hai ba trăm độ dưới dê rô và trong những miền không có một chút không khí nào để thở. Trong bộ áo đã có sẵn bộ máy nhỏ phát ra dưỡng khí và lọc các khí độc ra ngoài... Nào, xong rồi chứ ? Thôi, ta ra ngoài phi cơ chơi mau.

Hùng, Dũng theo nhà bác học, đều nói :

— Gớm, áo nặng tề !

Cả ba súng sinh mở cửa phi cơ, bước xuống. Hai anh em Dũng bỗng cùng thốt ra một tiếng kinh ngạc :

— Ơ này ! Lạ quá !

Phải, chúng cùng cảm thấy rằng lạ quá. Chúng đang thấy người nặng chình chịch bởi cái áo, bỗng thấy nhẹ hẳn đi như bông gòn, khi vừa đề chân xuống mặt trăng. Chúng bước đi như trên mặt đất, thì người chúng vì nhẹ

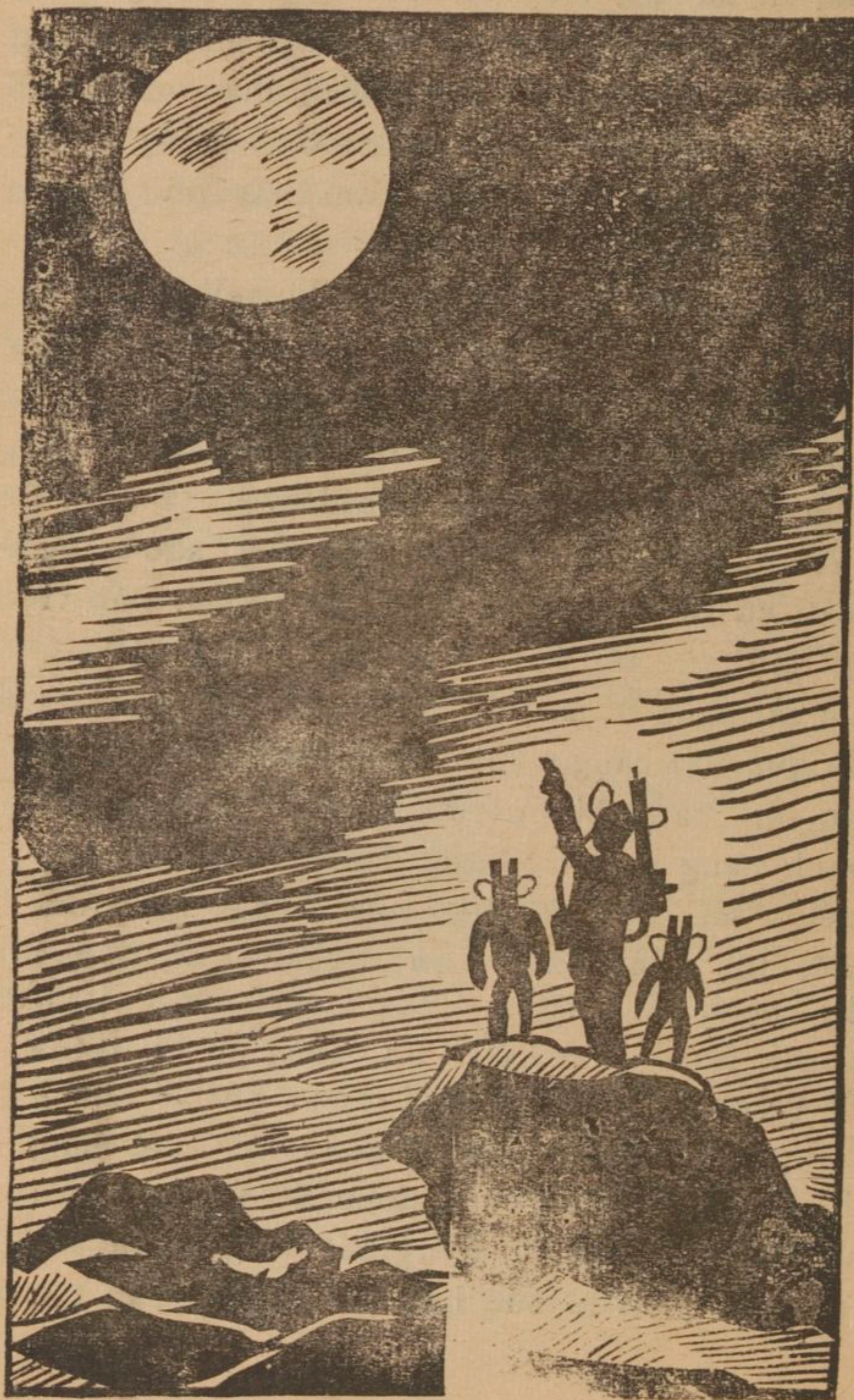
quá, đi xa đến mấy thước người chúng lão đảo, không quân bình, thiên theo như người say rượu. Ở đây, chỉ hơi nhếch chân một tí, cũng đã bước được một bước dài. Nếu cứ bước mạnh như trên mặt đất, sẽ cảm thấy như bước hụt, và sẽ ngã...

Trước sự ấy, nhà bác học Lê-Hồng-Việt không lấy làm lạ lắm. Ông cười bảo hai anh em Hùng:

— Các cháu có hiểu tại sao thế không?

Đề bác nói sơ qua cho biết, nhé! Đó là tại ở đây sức nặng bị giảm đi nhiều.

Vì sao? Hẳn các cháu cũng biết sức nặng sở dĩ có là do hấp dẫn lực hút xuống. Bác ví dụ: Một cục sắt ở trên cao rơi xuống mặt đất. Cục sắt càng ở cao bao nhiêu, thì cái sức hút của quả đất càng mạnh bấy nhiêu và tất nhiên cục sắt càng bị hút mạnh hơn và như thế thành nặng thêm. Nhưng đến lúc cục sắt rơi xuống sát đất, không còn ở xa mặt đất nữa, thì cái sức hút giảm đi, không còn mạnh như trước. Cũng vì thế nên cục sắt lại nhẹ hơn lúc ở trên cao. Theo đó ta có thể kết luận rằng: nếu không có sức hút thì không có sức nặng, và: một vật gì càng ở cao, càng bị hút mạnh, càng nặng thêm. Ngoài ra người ta còn tìm được rằng sức hút càng mạnh khi quả cầu phát ra sức hút đó càng to. Vậy khi

ta thấy ta nhẹ như bông ở mặt trăng này, ta không nên lấy làm lạ. Vì sức hút ở mặt trăng này rất yếu : bởi mặt trăng nhỏ hơn quả đất ta ở nhiều, và ta lại ở ngay trên mặt trăng chứ không ở trên cao. Không những thế mà thôi, ở quả Đất, ta còn bị nặng bởi bầu không khí dày gần trăm cây số (vào quãng sáu mươi cây) ép lên đầu ta. Ở quả Đất ít ra trên đầu ta cũng phải đội mười bảy nghìn cân không khí (17.000kg) ! Thế thành thử ta cử động đã quen ở dưới cái sức nặng của hấp dẫn lực và của bầu không khí, nên lên mặt trăng này hấp dẫn lực yếu đi, và không có không khí, ta thấy ta nhẹ bỗng đi cử động không quen, lúng ta lúng túng !

Nghĩ một chút, ông Việt lại tiếp :

— Ở mặt trăng này, cái gì cũng nhẹ hơn ở trái đất sáu lần. Ở quả Đất, cháu cân nặng năm mươi cân phải không ? Ở đây hiện giờ cháu chỉ cân được tám cân thôi ! Chân cháu, bây giờ cháu nhấc lên thấy nhẹ hơn trước đến sáu lần, nếu cháu cứ dùng cái sức như ở mặt đất mà nhấc, hẳn phải bật cười... Có khác gì khi ta lấy hết gân sức cố lay một khối sắt lớn ta tưởng là nặng đến ngàn cân, mà rút cục nó chỉ là một khối sắt giả bằng . . . giấy !

Nhà bác học lại nói :

— Bây giờ đang đêm tối, ta để đến lúc mặt trời lên sáng sủa hãy đi thăm mặt trăng. Bây giờ chỉ nên đi ngắm xem quả Đất ta thế nào thôi.

Ông chỉ tay lên một thứ «mặt trăng» to hơn cái «mặt trăng» thật gấp mấy mươi lần nói :

— Đây ! quả đất quê hương của chúng ta đây !

Trên vòm trời, từ mặt trăng nhìn lên, quả đất thật là một vì tinh tú to nhất. Các ngôi sao khác đều nhỏ li ti. Đến ngay mặt trời, dù to hơn, ở đây cũng chỉ nhỏ bằng một phần mười tư quả đất. Cái «mặt trăng» khổng lồ ấy chiếu xuống mặt trăng một thứ ánh sáng mờ mờ như ánh sáng trắng ở quả đất ta vậy. Nhìn lên, Hùng và Dũng thấy rõ rệt Âu Châu, Phi Châu, và Á châu. Kia ! Bán đảo chữ S của nước Lạc Việt, nơi quê hương yêu quý của chúng, chúng nhìn mãi không chán . . .

Đất liền trông sáng nhất, và hơi phơn phớt xanh lá cây. Hẳn đó là rừng núi, vườn ruộng. Còn biển cả thì màu xám xám nhạt, gần ngả sang màu da trời. Nhìn lên hai đầu quả Đất, miền Bắc Cực và Nam Cực, một màu trắng toát. Đó là băng. Còn những vệt sáng chói đi song song với những vệt tối kia là gì ? Chính

là những mồm núi cao nhất của quả Đất. đỉnh Everest cao 8.845 thước và đỉnh Gaurisankar cao 8.840 thước ở dãy núi Hi-mã-lạp sơn, rồi những đỉnh khác cùng ở đây hay ở nơi khác như Dapsang, Davalaghiri, Mont Blanc, v. v.. Ngoài ra Hùng và Dũng còn thấy những vết xám xám, lờ mờ, loang lổ trên chiếc mâm bạc lớn ấy nữa. Đó là mây mù.

So với mặt trăng ở quả Đất thì cái «mặt trăng» của mặt trăng to gấp mười bốn lần mặt trăng rằm. Giá mà quả Đất ta ở có cái mặt trăng lớn ấy nhỉ! Còn gì thần tiên bằng!

Ông Việt bỗng nói:

— Các cháu có biết rằng: cái «mặt trăng quả đất» ấy chỉ một nửa mặt trăng này được hưởng không? Phải, chỉ có một nửa mặt trăng được cái hạnh phúc trông thấy quả Đất của ta thôi; còn nửa kia chẳng bao giờ được thấy cả, từ thượng cổ mấy nghìn thế kỷ nay vẫn thế!

— Sao thế hở bác? Dũng hỏi.

— Đây, bác ví dụ: một cái bàn tròn trên để một quả cam. Quả cam đó là quả Đất. Bây giờ cháu giả làm mặt trăng, cháu đi chung quanh bàn, nhưng bao giờ mặt cũng phải hướng nhìn vào quả cam, tức là quả đất. Đó,

mặt giăng quay chung quanh quả đất như thế đó. Chỉ có một mặt quay vào quả đất ta ở thôi. Còn một mặt chẳng biết quả đất của ta là gì sốt !

Ngẫm nghĩ một lát, nhà bác học lại tiếp :

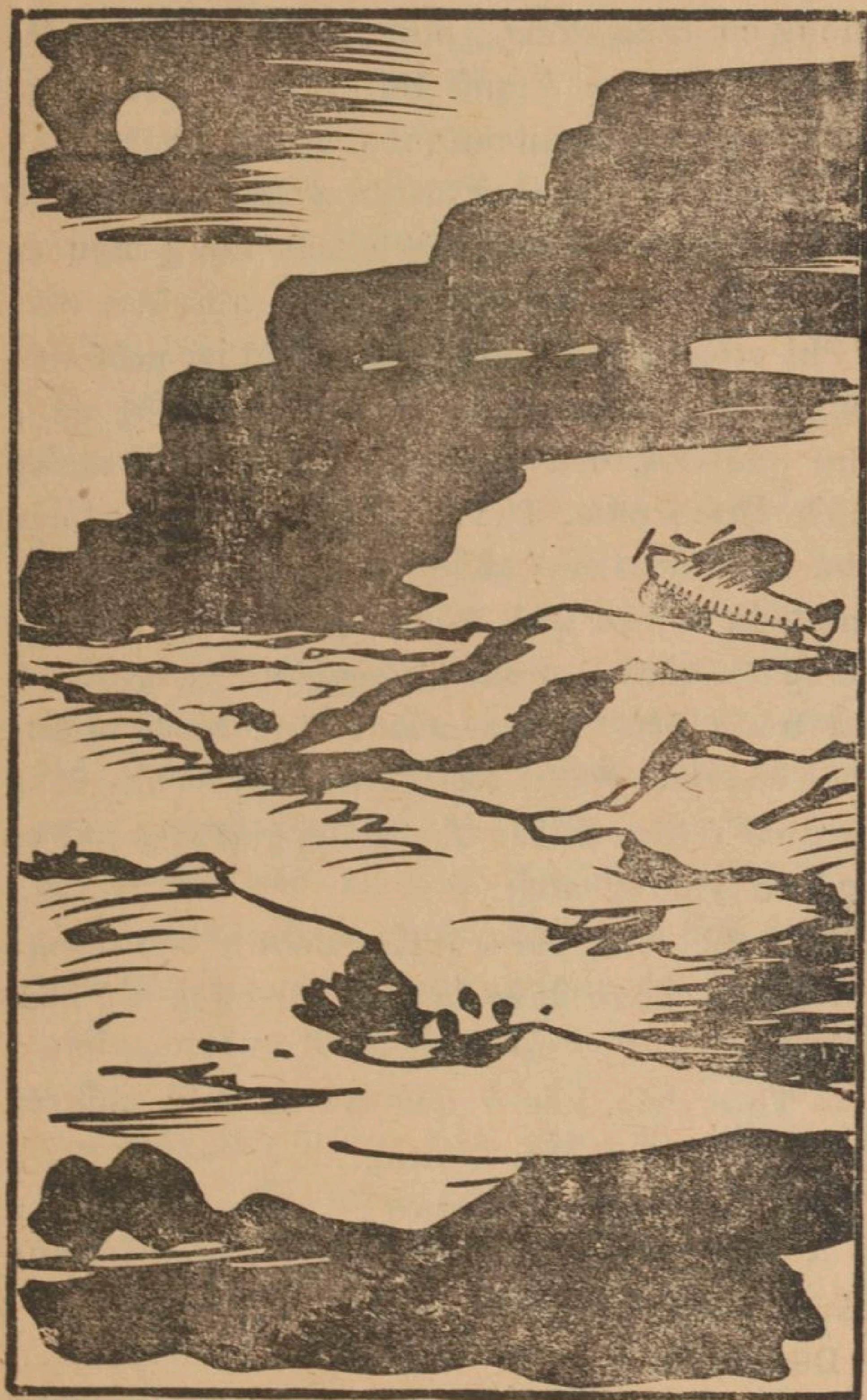
— Trong khi, đối với mặt trăng, mặt trời và các vì tinh tú khác chuyển quanh mặt trăng trong 360 giờ (15 ngày) một lần, ban ngày cũng như ban đêm, quả Đất của ta vẫn cứ sừng sững đứng nguyên một chỗ đối diện vào mặt trăng ! Đó cũng chẳng có gì lạ cả, vì mặt trăng là vệ tinh của quả Đất, nghĩa là một hành tinh phụ của quả Đất thôi.

X

— O ! Sáng rồi ! — Hùng và Dũng bỗng cùng kêu lên thế, lòng vui vẻ.

Qua những mắt kính của bộ áo khoa học, hai anh em Hùng thấy mặt trời vụt hiện lên, sáng chói, sáng hẳn như buổi trưa ở quả Đất ! Đoán trước sự kinh lạ của chúng, ông Việt liền giảng giải :

— Hẳn các cháu cũng nhớ rằng mặt trăng này không có bầu không khí như ở quả Đất của ta ở ? Ấy, chính vì thế mà ở đây hễ sáng là sáng ngay lập tức, mà tối là tối ngay lập tức,

không có rặng đông, bình minh, chiều tà, hoàng hôn, như ở quả Đất vậy.

Ban nãy tối mập mờ, ba người không thấy rõ gì quanh mình cả. Nhưng bây giờ, họ đã thấy rõ rệt cái quang cảnh mặt trăng hiện ra dưới ánh thiêu đốt của mặt trời rực rỡ.

Phi cơ của họ đỗ trên một cái dốc, mấp mô lồng chông những tảng đá lớn. Mặt trăng, cũng như quả Đất, đều cùng là một thứ tinh cầu có nhiều thạch chất. Theo một vài ức thuyết, của nhà bác học Jeans chẳng hạn, thì mặt Trăng chính là cái vỏ quả Đất long ra trong thời hỗn mang, rồi quay tit trong không gian, về lại thành mặt trăng hiện thời ; nên mặt trăng có đủ những chất của quả Đất... Những ức thuyết này đáng tin nhất vì các nhà bác học giảng giải theo những nguyên lý đúng nhất.

Ông Việt bỗng chỉ một tảng đá lớn bảo Hùng :

— Châu đoán tảng đá lớn kia nặng độ bao nhiêu ?

— Thưa bác, nếu ở quả Đất ta chắc chỉ trên dưới một trăm cân. Nhưng....

Nhà bác học mỉm cười :

— Phải, nhưng... nhưng ở đây chỉ nặng bằng... nút chai !

Dững cười :

— Bằng nút chai ! Cái thế giới kỳ lạ có những

tảng đá lớn chỉ nặng bằng nút chai ! Đá gió thổi bay !!! Thật kỳ khôi !

— Đá nhẹ đi, thân mình cũng nhẹ đi : đó, như ta cắt nghĩa lúc nãy đó !

Chung quanh chỗ phi cơ đỗ, dốc đá dựng lên soai soải, trơ trụi, khô khan.

Ông Việt dắt tay anh em Hùng nói :

— Đây là một khe núi, ta lên trên đầu dốc sẽ nhìn được toàn thể quanh vùng đây.

Họ trèo lên dốc rất dễ dàng, không mệt một chút nào, vì người họ nhẹ quá ! Như Bông !

— Ô ! Đẹp quá ! Hùng thốt kêu lên thế.

Đẹp thật ! Chung quanh họ, toàn một thứ đá gì phủ mặt đất, trông loang loáng như pha lê. Lại thêm ánh nắng rực rỡ của mặt trời nữa, nên những thứ đá ấy càng óng lên muôn nghìn màu sắc chói lọi. Từ chỗ họ đứng đến chân trời, nhấp nhô hàng dãy hoả sơn. Họ biết là hoả sơn vì những quả núi ấy há hốc những miệng hang đen ngòm ra nhìn trời.

Ông Việt dẫn giải :

— Đây là những hoả sơn đã tắt từ lâu và sẽ tắt mãi mãi, không bao giờ còn phun lửa lên nữa. Còn những đá chung quanh đây là những hoả sơn thạch, những chất do miệng núi lửa phun ra trước kia.

Ông chỉ những hoả sơn đỉnh cao ngất giờ

lô nhô mồm nhọn, mồm tròn, nói tiếp :

— Theo những sự tính toán và quan sát của các nhà thiên văn đại danh, ta đã biết và đo được một nghìn chín mươi năm (1095) quả núi của mặt trăng. Mỗi quả người ta lấy tên một nhà đại thiên văn đặt cho. Trong số những quả ấy, quả Dœrfel cao nhất, đo được bảy nghìn sáu trăm ba (7.603) thước, gần bằng ngọn Everest ở quả đất của ta (cao nhất : 8.845 thước). Ngọn Dœrfel kia kia ..

Nhà bác học chỉ một ngọn núi đá cao ngất giời. Xong ông tiếp :

— Ngoài ra, còn sáu ngọn cao quá 6.000 (sáu nghìn) thước, hăm hai ngọn cao quá 4.700 (bốn nghìn bảy trăm) thước. v. v.. Đó, các cháu đã thấy mặt trăng chẳng kém quả đất là bao chưa ? Bây giờ bác kể đến những con số về miệng núi lửa (hoả khẩu) nhá ! Các cháu sẽ tròn mắt.. Trên mặt trăng này — vẫn trên mặt trăng chứ không phải ở mặt đất của ta —, hoả khẩu Clavius (bao giờ cũng là tên các nhà đại thiên văn) rộng năm mươi năm (55) dặm đường kính, nghĩa là hai trăm hai mươi cây số ! Hoả khẩu Ptolémée, đường kính 45 dặm hay một trăm tám mươi cây số (80km), — Copernic, 22 dặm hay tám mươi tám cây số (88km), — Tycho, 20 dặm hay 80 cây số ! Các cháu hãy tưởng-

tượng những cái « bien » sâu hoắm không đáy đó phun những kim khí thạch chất chảy như nước lên cao rồi rơi xuống xem Thật là ngoài sức tưởng tượng của ta ! Bên cạnh những cái hỏa khẩu khổng lồ đó của mặt trăng, những hỏa khẩu to nhất của quả đất ta to bao nhiêu. Đường kính của hỏa khẩu Vésuve bên Ý đại-lợi, lớn nhất hoàn cầu, chỉ có . . . hai trăm thước (200 mètres), và của Ténériffe ở đảo Canaries. Đại Tây Dương chỉ có . . . một trăm năm mươi thước (150m).

Một trời một vực ! Ấy thế mà ngọn Vésuve lúc phun lửa đã vùi lấp hai tỉnh lớn Pompéi và Herculanium dưới những lớp gio than thạch chất nó phun ra đó ! Các cháu nghĩ có sợ không ? Những ngọn hỏa sơn trên mặt trăng này tuy miệng rộng thế, mà bề cao cũng chẳng thua kém gì mấy. Ngọn Clavius cao bảy nghìn chín mươi mốt (7.091) thước, — Ptolémée 2.643 thước, — Copernic 3 418 thước, — Tycho 5.216 thước, — Newton 7.264 (bảy nghìn hai trăm sáu mươi tư) thước, — và cả Doerfel nữa (7.603 thước) !

Hùng lắc đầu :

— Ghê quá ! Thật chúng cháu không ngờ tới !

Dũng cười, và hô lớn :

— Khoa học vạn tuế ! vạn tuế ! Thật nhờ

có khoa học, màn bí mật của tự nhiên mới hé ra chút sù cho ta nom thấy. Mới có chút sù, chút sù thôi đấy !

XII

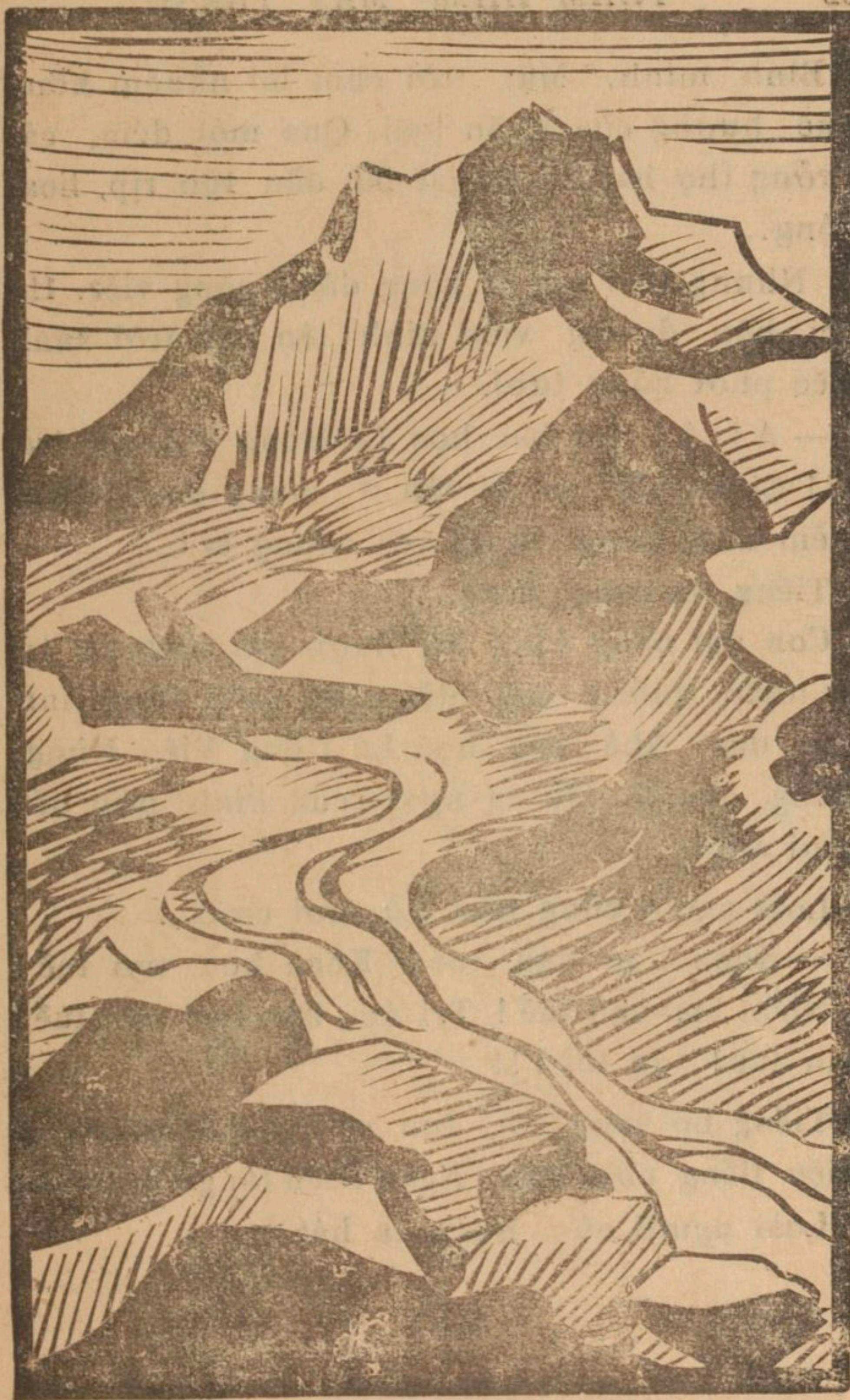
Nhà bác học Lê Hồng Việt chỉ một chỗ đất rộng lớn soai soải sâu như lòng chảo, nói tiếp ;

— Kia ! Các cháu nhìn xem, đó là những bể cả ngày trước đó nhưng đã cạn khô từ mấy trăm, nghìn năm nay rồi. Các nhà thiên văn đặt tên là : bể Nhụy hoa, bể Khủng hoảng, bể Mây mù, bể Hơi nước, bể Phong ba, bể Im lặng, hồ Mơ mộng, đồng lầy Ngủ say, vân vân... Đó là họ đặt tên theo hình dạng của những bể khô đó hiện ra trong mắt kính thiên lý, cho dễ gọi.

Dẫn giải cho anh em Hùng xong, nhà bác học đi chụp ảnh một vài nơi, đào một vài thứ đá, một vài thứ kim khí để mang về quả Đất thí nghiệm. Khi công việc đã xong xuôi cả rồi, ông liền cùng anh em Hùng thu xếp để trở về quê hương là quả Đất xa tắp mù khơi kia.

XIII

Trên mặt Đất, hơn nửa tháng sau khi chiếc phi cơ cất cánh trên cung trăng bay về...

Bình minh. Mặt trời chói lói nhuộm hồng quê hương của nhân loại. Qua một đêm, cái xưởng thợ bao la đó lại bắt đầu rộn rịp, hoạt động...

Nhưng loài người bỗng dừng công việc. Họ hồi hộp dương viễn kính lên bầu trời xanh biếc phớt hồng tươi.

— A ! A ! Nhà bác học Lê Hồng Việt đã trở về ! Chiếc phi cơ ổi tân đ mang đoàn thám hiểm anh hùng trở về với chúng ta !

Tiếng reo vang lừng...

Con đại bàng khoa họ lượn vài vòng rồi từ từ nhào xuống mặt đất xanh tươi, lung linh ánh đào. Nhà bác học Lê Hồng Việ, Hùng, Dũng, đều lộ đầu ra ngoài cửa kính, hớn hỏ, tươi cười...

Loài người cũng hớn hỏ tươi cười...

— Khoa học vạn tuế ! Khoa học vạn tuế !
Nhân loại vạn tuế ! Trí óc nhân loại vạn tuế !
vạn tuế ! vạn tuế !!!

Tiếng hô vang trời, đưa xa ngàn dặm... Ngàn triệu tiếng như một Ngàn triệu lòng như một !

Loài người cùng nhau ca hát..,

HẾT

Sách Hoa Mai số 1

CON SÁO TRẮNG

của **Thy-Hạc** — Giá 0\$10

Chuyện rất vui, ngộ nghĩnh — Hiện đã được nhiều thư bạn khen loại sách Hoa Mai là loại sách có ích cho các bạn học-sinh của các ông bà đốc các trường công và tư.

Giải thưởng sách Hoa Mai

Các bạn mua 1 cuốn sách HOA MAI số 1, giá 0\$10, được dự cuộc thi học-sinh lấy giải thưởng. Giải nhất là 1 con sư tử bằng đồng đen, đáng giá 30\$00 (ảnh dưới) và nhiều giải khác nữa. Các bạn xem thể-lệ cuộc thi ở bìa sách Hoa Mai số 1

Giải - thưởng
sách Hoa-Mai
Cộng-Lực Hanoi

15 Octobre 1941, xin đón coi

THAM THÌ THÂM

(Sách Hoa Mai số 3)

của **NGUYEN V. NGHIEM** Giá 0\$10

Truyện Ả-rập rất ly kỳ, đã xảy ra giữa nơi sa-mạc hoang-vu có những sóng cát giải đến tận chân trời. Chuyện vui, có tính cách luân-lý, xem rất mê.

Có nhiều tranh ảnh do họa-sỹ Nguyệt-Hồ vẽ

1er Novembre 1941 xin đón coi

Chiếc vòng Bạch-ngọc

(Sách Hoa-Mai số 4)

của **THY-HAC** Giá 0\$10

Cuốn « Con Sáo Trắng » của THY-HẠC đã được hoan-nghênh nhiệt-liệt, vì chuyện vui, văn-chương lưu-loát.

Cuốn Chiếc vòng bạch ngọc của Thy-Hạc còn ngộ-nghĩnh, còn lý-thú hơn nhiều

Nhà in Cộng Lực Hanoi xuất bản